

28. november 2017

Notat vedr. indsatser i Skoleafdelingen der fremmer, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse, og udskolingsområdet som helhed

Det følgende er beskrivelser af indsatser og prioritering på udskolingsområdet med særligt fokus på at fremme, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. skoleår, og udskolingsområdet som helhed. Indsatserne er delvist politisk initieret (bl.a. Videncenter for Udskoling og det fælles bevillingsmål "Flere unge skal vælge en erhvervsuddannelse" med Arbejdsmarkedsudvalget), og delvis initieret fra skolerne eller Skoleafdelingen.

Notatet er i overskriftsform og er derfor ikke udtømmende. Samtidig er flere af handlingerne netop igangsat, og der er flere på vej. På baggrund af den nationale dagsorden er der en særlig prioritering i forhold til valg af erhvervsuddannelser, og centralt begreb for indsatsen er særligt "karrierelæring" som et omdrejningspunkt for kompetenceudvikling af lærerne i udskolingen, overgang til ungdomsuddannelserne, samarbejdet med Ungdommens Uddannelsesvejledning og undervisningen på skolen. Karrierelæring er den læring, der finder sted i forhold til elevens overvejelser, refleksioner og tanker om fremtidig uddannelse, job og karriere.

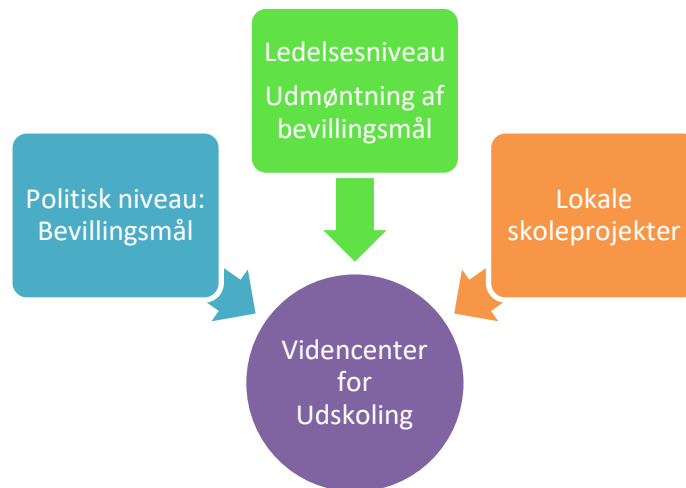
Videncenter for Udskoling

Byrådet har den 26. juni 2016 besluttet, at der skal etableres videncentre for fire områder, herunder et videncenter for udskoling. Videncentret har til formål at understøtte de nationale og de lokale politiske bevillingsmål vedr. udskoling. Videncentrene har til opgave at kompetenceudvikle og sikre videndeling på tværs af skoler. Området relaterer sig også til bevillingsmålet omkring de forpligtende skolesamarbejder samt bevillingsmål vedr. det at mindske betydningen af social arv i forhold til faglige resultater.

Videncenter for Udskoling er en af Skoleafdelingens prioriterede indsatser med henblik på at løfte udskolingsskolernes arbejde med at sikre eleverne de bedste forudsætninger for at vælge en ungdomsuddannelse og gennemføre den.

Videncentret er med til at sætte retning på fremtidens udskoling i Silkeborg Kommune, bl.a. gennem øget fokus på kompetenceløft af lærere og vejledere i udskolingen, samt at styrke samarbejdet mellem skoler, virksomheder og erhvervsskoler.

Videncentret arbejder på tre niveauer: Det politiske niveau, ledelsesniveau og skole- og medarbejderniveau.

Børne- og Ungeudvalget og Arbejdsmarkedsudvalget har godkendt et fælles bevillingsmål om flere i erhvervsuddannelse i forbindelse med budget 2017. Målet skal bidrage dels til kommunens vækstambitioner, sikre kvalificeret arbejdskraft til brancher/virksomheder der oplever stigende rekrutteringsudfordringer, samt bidrage til at flere unge opdager de attraktive muligheder, en erhvervsuddannelse fører med sig, og dels at Silkeborg Kommune opnår det nationale mål i forhold til antallet af unge, der søger en erhvervsuddannelse, 25 % i 2020 og 30 % i 2025.

Undersøgelser viser ([EVA, 2015, Skolers arbejde med at forberede de unge til en ungdomsuddannelse](#)), at lærernes kendskab til de erhvervsrettede ungdomsuddannelser er begrænset. Kun 14 % af lærerne vurderer, at deres undervisning i høj grad forbereder til de erhvervsrettede ungdomsuddannelser. Ifølge lærerne har det begrænsede kendskab til de erhvervsrettede ungdomsuddannelser betydning for deres muligheder for at forberede eleverne dertil. De oplever det som vanskeligt at forberede til noget, de ikke har et tilstrækkeligt kendskab til.

Lande som vi normalt sammenligner os med, som Finland, lykkes med at få op til 40% af en årgang til at vælge en erhvervsuddannelse. I Finland har de i udskolingen et fokus på materialer og fag, som retter sig mod erhvervsuddannelserne, hvilket kunne pege på, at fagrækken i udskolingen, ud over "uddannelse og job", også har en betydning for de unges valg.

Videncentret har siden starten den 1. august 2017 bl.a. haft følgende konkrete indsatser:

- Afdække behov i forhold til at skærpe fokus på udvikling af den samlede indsats på alle udskolingskoler.
- Emnemøder for skoleledelser om valgfag
- Emnemøde for skoleledelser om udskoling
- Fagligt løft på Thorning Skole
- Igangsættelse af samarbejdsprojekter mellem erhvervsskoler og folkeskoler
- Samarbejde mellem skoler og erhvervsliv
- Beskrivelse af kompetenceløft af udskolingslærerne (udviklingsarbejde igangsættes i december)

Øvrige indsatser

Tværgående tema "uddannelse og job" (igangsat 1. juni 2017)

Styregruppen for det fælles bevillingsmål mellem Beskæftigelsesafdelingen og Skoleafdelingen, "Flere unge skal vælge en erhvervsuddannelse", har igangsat et udviklingsarbejde med henblik på at udarbejde en handleplan for uddannelse og job. Udviklingsarbejdet, forventes afsluttet april 2018.

Kommunens handleplan for uddannelse og job, der direkte understøtter lærerne i at inddrage eksterne læringsmiljøer, herunder erhvervslivet og uddannelser, bygger på tre pejlemærker:

1. kommunal læseplan for uddannelse og job
2. kapacitetsopbygning af personalet i udskoling
3. styrkelse af skole-virksomhedssamarbejdet

EUD10 (HUMAN, BUSINESS, TECH) – et tilbud på Silkeborg Ungdomsskole (igangsat 1. august 2015)

EUD10 er et samarbejde mellem Skoleafdelingen og erhvervsuddannelserne i kommunen, som er målrettet unge i 10. klasse. EUD10 er en anden måde at gå i skole på. Undervisningen er meget varieret, og på de tre erhvervsskoler kommer eleverne til at arbejde med de fag, den enkelte erhvervsskole tilbyder som ungdomsuddannelse. Skoleafdelingens erfaringer viser, at EUD10 har succes med at afklare de unge.

Åben Skole: Virksomhedssamarbejde (løbende igangsættelse af projekter)

Den overordnede ramme for arbejdet med åben skole er dels folkeskolereformen, som er kommunalt forankret gennem [Strategi for "Den Åbne Skole"](#), herunder samarbejde med virksomheder.

Gennem indsats i BRA (Business Region Aarhus) har Skoleafdelingen valgt at indgå i et samarbejde med jet.net, som netop har fokus på øget samarbejde mellem lokale virksomheder og folkeskolen. Det drejer sig om 7 skoler og 7 virksomheder, som skal samarbejde om et undervisningsforløb i naturfagene. Dette initiativ igangsættes i foråret 2018.

ToolCamp Silkeborg er et årligt digital design- og innovationsforløb for elever i Silkeborg Kommune. Det er virksomheder i og omkring Silkeborg, som stiller de innovationsspørgsmål, eleverne kommer til at arbejde med, og som på ToolCampen kommer til at vurdere elevernes projekter. ToolCamp foregår i samarbejde med Innovation Silkeborg og Videncenter for Digital design og fabrikation med FabLab.

Solenergiprojektet. Formålet med projektet er gennem genanvendelse af solpaneler fra Kraftvarmeværket at bidrage til en øget forståelse blandt eleverne for vedvarende energi, herunder solenergi generelt. Intentionen er, at panelerne anvendes i fagene natur/teknologi og udskolingens naturfag. Projektet er et samarbejde mellem Videncenter for Digital design og fabrikation med FabLab samt Videncenter for Naturfag, Højmarksskolen samt Kraftvarmeværket og Eniig.

Se mere på <http://aabenskole.silkeborgkommune.dk/Den-aabne-skole/Samarbejde-med-erhvervslivet>.

Smartskills.nu mv.

Derudover er der en række andre initiativer, som sigter mod, at eleverne får erfaring med, hvad der er af uddannelsesmuligheder gennem brobygningsforløb på erhvervsuddannelserne og forskellige innovationsprojekter med virksomheder. Flere af dem foregår i regi af regions-projektet: "[Smartskill.nu - Øget kendskab til erhvervsfaglige uddannelser, flere praktikpladser og flere unge vælger erhvervsuddannelser](#)".

Skoleafdelingen deltager i styregruppen og arbejdsgruppen for regionsprojektet "Smartskills". Projektet er EU-støttet og er et projekt, som involverer de midtjyske kommuner.

Af projekter kan bl.a. nævnes:

- Them Mejeri og Virklund Skole
- Funder Skole på besøg på College 360 (Teknisk Skole Silkeborg) med 108 elever, 5 grupper på forskellige uddannelser i uge 18, 19, 20 – måske gribe lærerne og forældrene kl. 8.10-13.10 – invitere SOSU og College 360 merkantil (Handelsskole) med i projektet, så bussen kører videre
- EliteSilkeborg - et tilpasset introforløb for elever i sportsklasser med henblik på at flere vælger erhvervsuddannelserne.
- Erhvervsuddannelsesmesse. En messe for 8. årgang i maj 2018.
- 8. årgang SkoleSkills i Silkeborg med særligt fokus på kompetenceløft af lærerne.
- SKILLS.DK. Alle 8. klasser deltager i det lokale Skills mesterskab i Silkeborg november 2017 og det nationale Skills mesterskab i Herning i januar 2018.
- Øget samarbejde med erhvervsskolerne med fokus på den anvendelsesorienterede undervisning på Fårvang Skole.
- Samarbejde College 360 (Teknisk Skole) samarbejde med Stark, Sharerepublic, VIA og Skoleafdelingen: <https://www.byggekaravanen.dk/>

Indsatserne bliver løbende udvidet og udviklet i samarbejde med skolerne, erhvervslivet og ungdomsuddannelserne.

Ressourcer

I forhold til at understøtte samarbejde med erhvervslivet og udskolingsområdet som helhed, trækkes der primært på medarbejderressourcer.

For 2016 var det ca. ½ stilling, der blev brugt på området. Fra 2017 er det ca. 1,3 stilling. Hertil kommer, at konkrete projekter som f.eks. SKILLS og solcelleprojektet understøttes via centrale midler.